

3. søndag efter påske

Tid og sted: Ødsted kirke kl. 10:30 og Jerlev kirke kl. 9:00,
d. 26. april 2015

Salmevalg

Se, nu stiger solen, 754

Talsmand, som på jorderige, 294

Stiftet Guds Søn har på jorden et åndeligt rige, 318

Guds fred er glæden i dit sind, 678

Frydeligt med jubelkor, 721

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

Jesus sagde: ”En kort tid, så ser I mig ikke længere, og atter en kort tid, så skal I se mig.” Da sagde nogle af hans disciple til hinanden: Hvad er meningen med det, han siger til os: En kort tid, så ser I mig ikke, og atter en kort tid, så skal I se mig? og: Jeg går til Faderen?” De sagde altså: ”Hvad mener han med at sige: En kort tid? Vi forstår ikke, hvad han taler om.”

Jesus vidste, at de ville spørge ham, så han sagde til dem: ”I spørger hinanden, hvad jeg mente, da jeg sagde: ”En kort tid, så ser I mig ikke, og atter en kort tid, så skal I se mig? Sandelig, sandelig siger jeg jer: I skal græde og klage, men verden skal glæde sig. I skal sørge, men jeres sorg skal blive til glæde. Når kvinden skal føde, har hun det svært, fordi hendes time er kommet; men når hun har født sit barn, husker hun ikke mere sin trængsel af glæde over, at et menneske er født til verden. Også I sørger nu, men jeg skal se jer igen, og da skal jeres hjerte glæde sig, og ingen skal tage jeres glæde fra jer.”

Prædiken

Det med at forstå nærvær og adskillelse er uhyre vanskeligt; og at forstå, hvordan nærvær og adskillelse påvirker vores følelser af sorg, håb og glæde, er endnu vanskeligere. Nærvær og adskillelse oplever vi, fordi der findes tid og rum. Tid og rum bringer os fysisk set sammen og skiller os fysisk set fra hinanden. Men selvom vi er fysisk adskilte, kan vi godt føle et åndeligt nærvær med

hinanden; og selvom vi befinder os på det samme sted og i den samme tid, kan vi godt være åndeligt adskilte. Jesus bringer røre i vandende ved at sige til disciplene, at om kort tid vil han forsvinde, for atter, efter en kort tid, at komme til dem igen. Disciplene fatter ikke, hvad Jesus taler om; og det er kun fordi, at vi allerede kender historien om Jesus død og opstandelse, at vi faktisk forstår det. Når man, som vi, kan se en fortælling fra oven og gennemskue tid og rum i fortællingen, så kan vi lægge fortællingen sammen som et puslespil; og så ser vi, at Jesus allerede her taler om, at han vil dø og genopstå. Men det er naturligvis umuligt at forstå for disciplene.

Da jeg og min søster, Lea, var på ferie hos min mormor i Tyskland, skulle min søster fejre fødselsdag på ferien. Hun har fødselsdag i juli, så sådan har det altid været – Leas fødselsdag fejrede vi i Tyskland hos mormor. Men hun var endnu lille og kendte hverken tal eller datoer; hun vidste blot, at det ville blive hendes fødselsdag, mens vi var hos min mormor. For at hjælpe Lea med at forstå, hvornår hun havde fødselsdag, fortalte mor hende, at den dag, mor og

far kom, ville det være hendes fødselsdag. Bagefter fortalte hun mormor, at hun ikke måtte nævne noget om fødselsdagen for min søster, og vi måtte ikke begynde at fejre noget, før de kom.

Aftenen før Leas fødselsdag var hun ked af det. Det berørte naturligvis mormor dybt, og for at trøste Lea fortalte hun, at i morgen ville mor komme. Og så lægger et lille barn jo to og to sammen; det gjorde min søster også, og det, hun først og fremmest forstod, var, at når hun vågnede igen, ville det være hendes fødselsdag. Hvad Lea ikke vidste, var, at mor først kom til middag; hvad mormor ikke vidste, var, at Lea havde forstået noget ganske andet, end at mor skulle komme. Så Lea stod op, fuld af forventning, tog sit bedste tøj på, og løb ned i mormors køkken med julelys i øjnene og en glæde, der havde besat hele hendes krop med håb om friskbagte boller og varm kakao, saft og lagkage med lys i, fødselsdagssang og måske en gave! Og hvad så hun, da hun kom ned i køkkenet? Der sad min mormor, mutters alene, og skrallede kartofler, som var det en hvilken som helst anden

dag. Lea var ulykkelig, og hun begyndte at græde som aldrig før. Mormor forstod ikke noget; og det er meget svært, ja nærmest umuligt, for et lille barn, der ikke kan ret mange tyske gloser, at forklare ens tysktalende mormor noget som helst, når man er så ked af det.

Den fortælling fra det virkelige liv beskriver fantastisk godt, hvad nærvær og adskillelse betyder for os her på jorden. Det er et fundamentalt vilkår, at vi mødes, skilles og mødes igen; det sker hver eneste dag; hver eneste uge, at vi mødes med nogen, skilles fra dem og mødes med dem igen. Hvis vi læser sætningen af Jesus ud fra det perspektiv, så er det en forbløffende *almindelig* sætning:

En kort tid, så ser I mig ikke længere, og atter en kort tid, så ser I mig igen.

I disciplenes ører var sætningen ganske almindelig, for vi mødes, vi skilles, og vi mødes igen – ofte flere gange om dagen. Men sætningen er alligevel formuleret, så den leder tankerne hen på en dybere mening. For det er en mærkelig måde at formulere sig på. Normalt ville man i den situation

sige, ”jeg tager på arbejde om lidt, jeg er hjemme ved femtiden.” Hvis Jesus ønskede, at disciplene skulle forstå ham, kunne han i stedet have sagt: ”I morgen tidlig går jeg ud for at frelse verden; det tager tre dage, og så kommer jeg tilbage.” Men det gør Jesus ikke, for han skal dø. Han skal adskilles fra sine disciple på den mest brutale måde. I dødsøjeblikket er alle tanker om gensyn stillet til spot og skue. I det øjeblik flår skuffelsen og sorgen i hjerterne og det sidste spinkle håb, der stadig lyste ud et sted inde fra disciplenes indre, slukkedes og døde, da Jesus udåndede på korset. Og hvis disciplene på det tidspunkt tænkte tilbage på Jesu ord, så kunne de kun huske halvdelen af sætningen: En kort tid, så ser I mig ikke mere. Punktum.

Sætningen balancerer mellem det banale og det geniale, fordi den på den ene side udtrykker vores fundamentale livsvilkår: at vi er til i tid og rum, på et bestemt sted til en bestemt tid, og at vi derfor ikke altid kan være sammen med alle dem, vi holder af; og fordi sætningen på den anden side udtrykker et nyt gudsnærvær. Det er den

anden betydning, disciplene ikke forstår, og den er selvfølgelig pointen med fortællingen.

Da min søster, Lea, stod der i vores mormors køkken tidligt om morgenen på sin fødselsdag, er jeg sikker på, hun troede, at hun aldrig kom til at fejre sin fødselsdag. Adskillelsen ændrede karakter. Den blev til et dybt savn, fordi der ikke var noget nærvær. Vores forældre var ikke kommet, og det eneste, Lea kunne tænke på, var, at de var væk.

Savn kan overvælde os, så alt andet bliver uden betydning. Min mormor og jeg kunne intet gøre for at trøste Lea. Savnet levner ingen plads til trøsten; også selvom vi ved, at ”tiden læger alle sår” og at ”der kommer solskin efter regn”. Det utrøstelige savn er heldigvis ikke en permanent følelse; men det er ikke nogen trøst, når savnet overtager alle vore følelser. Den eneste trøst er, at der ikke er nogen trøst. Forsøger vi at trøste med forjættelsen om en bedre fremtid, så tager vi ikke savnet og sorgen alvorlig – og vi risikerer at fjerne den vigtigste følelse. Et menneske, der er

overvældet af savn og sorg, skal hjælpes til at være i savnet.

Den afsked, jeg har talt om ind til nu, har været betinget af tid og rum; men i Jesu ord gemmer der sig en antydning af, at afskeden er forbundet med død, og gensynet er forbundet med liv. Jesus taler om den afsked og det nærvær, der rækker ud over tid og rum. Døden er den absolutte adskillelse. Afskeden i døden er definitiv. Døden griber ind i tid og rum, ind i vores virkelighed, fordi vi bliver så dybt påvirket af den, og fordi døden altid sker i tid og rum. Men døden rækker også ud af tid og rum; for døden fjerner et menneske fra tid og rum.

”En kort tid, så ser I mig ikke længere.” Sætningen slutter ikke der. Der er ikke et punktum. Jesus døde, og så opstod han. ”Og atter en kort tid, så ser I mig igen.” Sådan fortsætter sætningen. Det er nærliggende at tolke Jesu ord som en hentydning til Langfredag og Påskedag, og det er bestemt meningen med ordene, og derfor er sætningen

ikke blot banal. Jesu genopstandelse er et nyt gudsnærvær.

Efter Jesu opstandelse beretter evangelierne om, at Jesus viser sig for disciplene ved flere lejligheder, blandt andet for Maria Magdalena, der stod uden for den tomme grav og græd, for to disciple på vej til Emmaus, for Thomas, der ikke ville tro de andre disciples vidnesbyrd, og for nogle af disciplene, der var ude at fiske ved Tiberias sø. Hver gang Jesus møder disciplene, forsvinder han igen. Det er tydeligst i fortællingen om disciplene, der genkender Jesus i kroen i Emmaus. Der står: ”Og mens Jesus sad til bords sammen med de to disciple, tog han brødet, velsignede og brød det og gav dem det. Da åbnedes deres øjne, og de genkendte ham, men så blev han usynlig for dem.” Jesus forsvandt lige så pludseligt, som han var kommet. Og alligevel taler vi om et nyt gudsnærvær! Det nye gudsnærvær er at leve, sådan som Jesus lærte os. Det er pointen i alle beretningerne om Jesus, der møder disciplene efter sin opstandelse: Når vi er bænket sammen ved måltidet, syge og raske, store og små, fattige og rige,

så er *det* guds nærvær. Når vi hører et menneske sige vores navn med en kærlighed og varme, som vi knap føler og fortjent til, så er *det* guds nærvær. Når vi ved, at vi er elsket, selv med vores dybeste hemmeligheder og med alle de svigt, vi har påført andre, så er *det* guds nærvær. Når vi glemmer os selv og hengiver os helt til et andet menneske, så er *det* guds nærvær. Sådan forkyndes det i alle møder med disciplene efter påsken. Og til sidst siger Jesus: ”Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.”

Hele formiddagen var Lea utrøstelig. Men ved middagstid kom mor og far med sang og flag, der var lagkage og saft og varm kakao; der var frugt fra mormors have og Lea yndlingsspise: Tomater! Og der var gaver og en udflugt til Edersee i det skønne vejr.

Det med at forstå nærvær og adskillelse er uhyre vanskeligt; selvom vi er fysisk adskilte, kan vi godt føle et åndeligt nærvær med hinanden; og selvom vi befinder os på det samme sted og i den samme tid, kan vi godt være

åndeligt adskilte. Men vi har fået et nyt gudsnærvær. Det fjerner ikke adskillelsen og savnet og sorgen. Men det giver os mod til at tro på hinanden og leve i tillid til, at vi er troet på.